

Prof. Dr. Josef Opatrný
Středisko ibero-amerických studií
FF UK

Posudek bakalářské práce

Michal Zourek, *Chile a československo-chilské vztahy v letech 1920-1938*, str. 76 rkp.

Bakalářská práce Michala Zourka sestává ze dvou částí, v první sleduje diplomant vývoj v Chile ve dvacátých a třicátých letech dvacátého století, druhá je pak pohledem na československo-chilské vztahy v tomto období. Zatímco v první části vychází autor především z klasické a moderní literatury, v druhé se opírá jak o nečetné publikované studie, tak o archivní materiál MZV a hlavně český dobový tisk. Především tyto kapitoly jsou nesporným přínosem a lze jen doufat, že Zourek bude ve zkoumání obrazu Chile v české meziválečné společnosti a československo-chilských vztahů i nadále pokračovat.

Práce je dobře strukturovaná, diplomant hodnotí v úvodu věcně stávající literaturu i stav bádání v oblasti československo-chilských vztahů a pak sleduje zejména politický a hospodářský, méně už sociální, vývoj v Chile v meziválečných letech, aby organicky navázal obrazem chilsko-československých kontaktů. Místo závěru nabízí ovšem Resumé (str. 68-70), kde se už vůbec nevrací k první části práce, ale na jedné straně sumarizuje výsledky svého bádání v oblasti vztahové, na druhé straně přináší k chilsko-československým vztahům další informace.

Třebaže považuji práci za kvalitní a v některých pasážích skutečně přínosnou, mám přece jen několik kritických připomínek. Pochybuji např. o obecné platnosti Zourkova tvrzení ze strany 8, kde spojuje demokratizaci společnosti s nástupem médií. Obávám se, že tento závěr platí jen do jisté míry a za zcela určitých podmínek. Generalizace a jednoznačné soudy jsou ovšem Zourkovým obecným problémem. Na straně 11 tak např. píše: „S Alessandrim Chile vstupuje do nové reality.“ Realita byla skutečně v mnohém nová, na druhé straně bylo však zvolení Alessandriho výrazem dlouhodobé proměny chilské společnosti (Alessandri nevstoupil do politiky až v roce 1920, byl ministrem už v roce 1913 a senátorem v roce 1915), bez níž by Alessandriho úřadu nedosáhl a nebyl to pak jen tento politik, kdo pokračujícím změnám Chile napomáhal. Nemalou roli hrál např. fakt klesajícího významu Británie v chilské ekonomice (a politice). Vzestup vlivu Spojených států a oslabení hospodářských a politických pozic skupin spojených s britským kapitálem je třeba brát v úvahu při každé analýze vývoje v Chile dvacátých let. Uvědomuje si to nakonec i Zourek a

věnuje značnou pozornost Kemmererově misi. Její odborníci dali v polovině dvacátých let novou podobu chilským financím.

Jinak chvályhodná Zourkova snaha poskytnout čtenáři nejen obsahově kvalitní, ale také čtivý text pak vyvolá další pochybnosti. Vedla totiž diplomanta k používání některých obrátů, které podle mého názoru do odborné práce nepatří. Jen jako příklady uvádím formulace „stvoření ústavy“ na str. 16. či „ostré bujení inflace“ na str. 17, „odborářští lídři“ na str. 23, Alessandri „musel za svoje postoje tvrdě platit“ (str. 24). Jinde pak sáhl Zourek k použití expresivních výrazů popř. poněkud neotřelých slovních spojení: „odkaz ...se začíná znovu vroucně hlásit o slovo“ (str. 10) či „vyslyšet proletářské nálady země“ (str. 31). Snaha neopakovat ve větě či odstavci jedno slovo pak vede v některých případech k významovým posunům. Na jedné straně tak splývá aristokracie s oligarchií, jinde pak vrstvy a třídy (na str. 18. tak hovoří o „vysoké třídě“ a na str. 21. o „dělnických třídách“). Tady možná ovlivnil Zourka i jazyk, v němž byla velká část použité literatury, tedy španělština.

Pokud jsou výše uvedené nedostatky omluvitelné či vysvětlitelné, považuji gramatické chyby zcela zbytečnou, a neomluvitelnou, vadu. Zase jen jako příklad uvádím shodu podmětu s přísudkem na str. 11 „Španělé a Baskové byly“ či na str. 20 „Průmyslníci podporovaly...“.

Posledním formálním nedostakem, který musím zmínit je nedůslednost v citování. Zourek nedodrží vždy pravidlo citovat poprvé pramen se všemi údaji, ty uvádí pouze v závěrečné bibliografii.

Přestože Zourkův text překračuje požadavky kladené na bakalářskou práci a nejen proto ho považuji za velice zdařilý, navrhuji s odkazem na formální nedostatky, které jsem uvedl výše, hodnocení na stupni velmi dobře.

V Praze, dne 1. února 2008.

Prof. Dr. Josef Opatrný

